

Dosarul nr. 2ra-1060/23
2-18157134-01-2ra-28072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (N. Patrașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

DECIZIE

20 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Interactiv”, reprezentată de avocatul Alina Iliescu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Interactiv” împotriva lui Alexei Losețchi cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 14 mai 2018, SA „Interactiv” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexei Losețchi cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în temeiul contractului nr.23/1 din 18 septembrie 2015 cu privire la prestarea serviciilor comunale a parcării auto, încheiat între SA „Interactiv” și pârâtul Alexei Losețchi, SA „Interactiv” s-a obligat să intermedieze plățile pentru prestarea serviciilor comunale cum ar fi energie electrică, apă și canalizare, evacuarea gunoiului, efectuarea curățeniei în parcarea subterană din str. Alexandru cel Bun 108/1, unde pârâtul dispune de dreptul de proprietate asupra locului de parcare cu nr.96.

A remarcat că, potrivit pct. 2.12. al contractului, pârâtul s-a obligat să achite lunar pînă la data de 20 a lunii curente, facturile pentru serviciile comunale calculate de către executor în conformitate cu legislația în vigoare.

A menționat că, pârâtul s-a obligat în conformitate cu pct. 2.13. să respecte strict regulile de exploatare conform regulamentului intern.

Fiind un contract de prestări servicii, acesta constituie un contract de adeziune prin care toți deținătorii locurilor de parcare se obligă să achite în mod proporțional pentru folosirea și gestionarea serviciilor comunale. Deși acesta conform prevederilor sale a fost încheiat pe o durată de un an, nici o parte nu l-a denunțat și

prin urmare acesta își continuă efectele sale atât timp cât executorul și-a respectat angajamentele față de furnizorii de servicii.

În opinia reclamantei, necătând că toate plățile au fost asumate de reclamant, pârâtul din rea-credință pentru o perioadă îndelungată nu a achitat serviciile comunale, astfel că la data de 30 aprilie 2018 acesta înregistra o datorie de 7738 de lei, fapt ce se poate vedea din fișa personală a proprietarului de locuri de parcare.

De asemenea, a notat că, pârâtul a fost somat despre necesitatea achitării datoriei pentru serviciile comunale prin reclamația nr.38 din 06 martie 2018, însă până la momentul de față, pârâtul nu a reacționat la reclamație și nici nu a achitat datoria.

A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea din contul pârâtului Alexei Losețchi, în beneficiul SA „Interactiv”, cu titlu de datorie suma de 7738 de lei, cu titlu de penalitate suma de 4124 de lei, și a tuturor cheltuielilor de judecată.

La 26 martie 2019, reprezentantul reclamantului SA „Interactiv”, avocatul Constantin Chira, a depus cerere privind majorarea cuantumului pretențiilor în acțiune și completarea acțiunii cu pretenții accesorii.

În motivarea poziției sale a indicat că, la 26 martie 2019 datoria restantă a pârâtului față de reclamant, este de 11188,29 de lei, anexând la cerere, actul de verificare privind decontările reciproce la data de 26 martie 2019.

Referitor la penalitatea contractuală, a explicat că conform pct.3.1 al contractului nr.23/1 de prestare a serviciilor comunale a parcării auto din 18 septembrie 2015, semnat între reclamant și pârât, în cazul în care Beneficiarul depășește termenele de achitare prevăzute în p.2.12 (până la data de 20 a lunii curente) al prezentului contract, ultimul va achita inclusiv și penalitatea calculată în mărime de 0,5% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere. Conform calculului anexat la prezenta cerere, penalitatea contractuală (pentru 180 zile) constituie suma de 5017,17 de lei. Astfel, reclamantul solicită în total penalitatea contractuală în valoare de 9175,61 de lei.

Referitor la dobânda legală de întârziere, notează că conform calculelor anexate, dobânda legală de întârziere calculată pînă la data de 01 martie 2019 constituie suma de 1305,69 de lei, iar în rest reclamantul face trimitere la argumentele din cererea de chemare în judecată inițială.

În final, a solicitat admiterea integrală a cererii privind majorarea cuantumului pretențiilor în acțiune și completarea acțiunii cu pretenții accesorii înaintată de SA „Interactiv” împotriva lui Alexei Losețchi privind încasarea din contul pârâtului Alexei Losețchi, în beneficiul SA „Interactiv”, cu titlu de datorie suma de 11188,29 de lei, cu titlu de penalitate suma de 9341,51 de lei, cu titlu de dobândă legală de întârziere suma de 1165,82 de lei, precum și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată, cum ar fi taxa de stat, servicii de asistență juridică suportate de reclamant cu avocatul Constantin Chira, alte cheltuieli după necesitate.

Prin hotărârea din 23 iulie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis acțiunea.

S-a încasat de la Alexei Losețchi, în beneficiul SA „Interactiv”, datoria în mărime de 11188,29 de lei, penalitatea contractuală în mărime de 9341,51 de lei, dobândă legală de întârziere în mărime de 1165,82 de lei, cheltuieli de judecată sub

forma taxei de stat în sumă de 671 de lei și cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 1500 de lei.

Prin decizia din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către apelantul Alexei Losețchi.

A fost casată hotărârea din 23 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și a fost pronunțată o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care: cererea de chemare în judecată depusă de SA „Interactiv” împotriva lui Alexei Losețchi privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, se scoate de pe rol, pe motivul că cererea este semnată sau este depusă în judecată de o persoană neîmputernicită.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, prima instanță, care a primit acțiunea și a judecat cauza, nu a sesizat lipsa împuternicirilor autorului cererii de chemare în judecată, fapt care este contrar prevederilor legale imperative arătate la articolele 80, 166, 167, 171 din Codul de procedură civilă, și nu a acordat eficiență nici cerințelor art.267 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, instanța ierarhic inferioară a constatat și faptul că nu a fost respectată procedura de soluționare extrajudiciară a litigiului, or, reclamația nr.38 din 06 martie 2018 (f.d.5, Vol.I), înaintată către Alexei Losețchi, a fost semnată de aceeași persoană neîmputernicită.

De asemenea, a remarcat că, avocatul Constantin Chira, fiind împuternicit în baza mandatului avocațional din 12 decembrie 2018, de către Olesea Cernolev, Director al SRL „Lexcolect Consulting”, a semnat și a depus pe data de 26 martie 2019 în actualul proces civil, cererea privind majorarea cuantumului pretențiilor în acțiune și completarea acțiunii cu pretenții accesorii în numele și interesele SA „Interactiv”, fără a avea împuternicirea să exercite această acțiune procedurală, circumstanță determinată de cadrul normativ aplicabil speței și practicile existente deoarece, reclamant-intimat în prezentul proces este persoana juridică SA „Interactiv”, care nu a acordat avocatului Constantin Chira, împuterniciri de a semna, depune și susține în numele său cererea de chemare în judecată concretizată.

La fel, a notat că, cererea de chemare în judecată în numele și interesele părții reclamante-intimat, persoană juridică, a fost semnată și depusă de avocatul Constantin Chira în baza mandatului avocațial care, însă, nu este semnat de către conducătorul (administratorul) persoanei juridice SA „Interactiv”, ci de către administratorul unei alte persoane juridice, care nu este parte a actualului proces civil.

În final, instanța de apel conchisă că, cererea a fost semnată și depusă de o persoană neîmputernicită, această situație juridică conduce, necondiționat, la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată.

La 21 iulie 2023, SA „Interactiv”, reprezentată de avocatul Alina Iliescu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, în esență a evidențiat că, atât cererea de chemare în judecată cât și cererea privind majorarea cuantumului pretențiilor în acțiune și completarea acțiunii cu pretenții accesorii, a fost semnat corespunzător.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 15 martie 2023.

La 22 mai 2023, copia deciziei din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexată la materialele cauzei (f.d. 179, vol. III).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de SA „Interactiv”, reprezentată de avocatul Alina Iliescu, la 21 iulie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 28 iulie 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 198, vol. III). Însă, până în prezent intimatul nu și-a valorificat dreptul de a depune referință.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de SA „Interactiv”, reprezentată de avocatul Alina Iliescu a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu prevederile art. 431 din Codul de procedură civilă, examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.

Verificând decizia din 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată constată că la caz se consideră admisibil recursul declarat de către SA

„Interactiv”, reprezentată de avocatul Alina Iliescu și se impune necesitatea admiterii recursului, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel în același complet de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei, ținând cont de următoarele criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și importanța cauzei pentru reclamant.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul litigios, constată că este greșită soluția instanței de apel de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată, din următoarele motive.

Conform art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Din materialele cauzei se atestă că, la 14 mai 2018, SA „Interactiv” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexei Losețchi cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată (f.d. 2-2 verso, vol. I).

În corespundere cu procura nr. 2 din 15.01.2018 eliberată de către administratorul SA „Interactiv”, Alexandru Covalenco, a fost împuternicită Lidia Barbaroș de a efectua și semna toate actele de procedură necesare, în vederea reprezentării intereselor în fața instanțelor de judecată de orice nivel, inclusiv și de a depune cereri de chemare în judecată. În procură este menționat că este valabilă pe o perioadă de 3 ani (f.d. 119, vol. III).

La acest capitol, instanța de recurs constată că, cererea de chemare în judecată a fost semnată corespunzător legislației în vigoare, de către Directorul adjunct SA „Interactiv”, Lidia Barbaroș.

În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind greșită și concluzia instanței de apel cu privire la lipsa împuternicirilor avocatului Constantin Chira cu privire la semnarea cererii din 26 martie 2019, privind majorarea cuantumului pretențiilor în acțiune și completarea acțiunii cu pretenții accesorii (f.d. 47-48, vol. I).

Or, potrivit contractului nr. 01/18 din 19 septembrie 2018, SRL „Lexcolect Consulting”, numit „Colector”, pe de o parte, și SA „Interactiv”, numit „Client” pe de altă parte” au încheiat contractul de colectare (f.d. 25-25 verso, vol. I).

Conform contractului de mandat din 19 septembrie 2018 încheiat între SA „Interactiv” (Mandant) și SRL „Lexcolect Consulting” (Mandatar), mandatarul s-a obligat să reprezinte mandantul în instanțele de judecată de toate nivelurile (f.d. 28-28 verso, vol. I).

În continuare, potrivit contractului de prestări servicii juridice nr. 20 din 24 decembrie 2015, CA „Chira Constantin” numit „Prestator” pe de o parte și SRL „Lexcolect Consulting” numit „Beneficiar” pe de altă parte, prestatorul s-a obligat să presteze servicii de asistență juridică și reprezentare pentru un număr nedefinit de cauze judiciare, iar beneficiarul s-a obligat să plătească onorariul convenit pentru fiecare din aceste cauze (f.d. 29-29 verso, vol. I).

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Conform art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Potrivit pct. 6 subpct. 2 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: pe verso se inserează: a) împuternicirile avocatului; a 1) numele și prenumele clientului b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 stipulează că împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Materialele cauzei atestă că la cererea din 26 martie 2019 cu privire la majorarea cuantumului pretențiilor în acțiune și completarea acțiunii cu pretenții accesorii a fost anexat mandatul avocatului Chira Constantin seria MA nr. 1296144 din 18 decembrie 2018, pe versoul căruia s-a indicat că „În conformitate art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, împuternicirile avocatului sunt: inclusiv de a semna cererea și de a depune în judecată. Versoul mandatului a fost semnat de către administratorul SRL „Lexcolect Consulting”, Olesia Cernolev (f.d. 30-30 verso, vol. I).

Reieșind din normele citate și circumstanțele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel greșit a concluzionat precum că cererea de chemare în judecată și cererea cu privire la majorarea cuantumului pretențiilor în acțiune și completarea acțiunii cu pretenții accesorii au fost depuse de

o persoană neîmputernicită, or, materialele cauzei atestă cert că cererea de chemare în judecată a fost semnată de către Directorul adjunct SA „Interactiv”, Lidia Barbaroș împuternicită prin procura nr. 2 din 15.01.2018 eliberată de către administratorul SA „Interactiv”, Alexandru Covalenco (f.d. 119, vol. III) și cererea cu privire la majorarea cuantumului pretențiilor în acțiune și completarea acțiunii cu pretenții accesorii semnată de către avocatul Chira Constantin împuternicit prin mandatul seria MA nr. 1296144 din 12 decembrie 2018 (f.d. 30, vol. I).

Prin urmare, instanța de recurs conchide că decizia instanței de apel necesită a fi casată cu trimiterea cauzei spre rejudecare, întrucât circumstanțele constatate constituie o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Interactiv”, reprezentată de avocatul Alina Iliescu.

Se casează integral decizia 15 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Interactiv” împotriva lui Alexei Losețchi cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată și se trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc